

правя, че се ценело да служи у дяда попа — три години за три пари. Въ негова роденъ край, както и у насъ, трудътъ на художника толкова чини; и мнозина херои на перото, следъ като сж опитали сила на тоя мегданъ, за да си осигурятъ колко-годе човешки животъ, записвали сж се въ еснафа на хамалите. Свобода и самостоятелностъ — покровителите на гения — не сж познайници съ нашия поетъ, и това е една отъ великите негови скърби, — отрова която убива, както е и убивала, още въ зародишъ сума негови рожби. За да не подсмърча за къшей хлябъ, той чиновническува, т. е. прахосва времето си съ «работа» която всякой идиотъ сто пъти по-добре отъ него би вършилъ. И температурата на неговото творчество въ последно време е паднала подъ нула. Произведенията му, откакъ и той е наредъ съ хората — не сж май за предъ хора; те сж случайна работа, драскотене фейлетони по вестници, преводи и автобиографически бележки, съ които Олафъ ванъ Гелдернъ се мъчи да заглавика себе си и да се подиграй съ наивните читатели.

А било е време когато и самъ той и неговите критици сж съзирали нещо въ творенията му, въ онзи рой ситни песни, балади, монолози и поеми, които блещукатъ като хубава огърлица, изтървана случайно на някое бунище, каквото е напр. българската литература. Отъ тия си творения самъ поета е доволенъ — и недоволенъ. До колкото мога да досетя, недоволството му не е толкова отъ тяхъ, колкото отъ мисълта че съ тяхъ той не е далъ всичко що може да даде; а да създаде другите, които му разпъватъ душата, няма необходимата за това външна охолностъ. И да не е съвсемъ тъй, все пакъ въ цялата догатка половината е несъмнено истина.

Коледа 1902 ~~г.~~

Р. С. Когато преглеждахъ първата коректура на тая бележка за Олафъ ванъ Гелдерна, получихъ вестъ че той починалъ скоропостижно. Вече беше късно да променямъ това що бяхъ написалъ, макаръ че смъртта дава свобода на перото ми, и азъ бихъ могълъ още много неща да кажа, а казаните съ недомълвки да изтъкна по-ясно. Сега той преминава въ